

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa W. J.
przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej "B." w I.
o uchylenie uchwał wspólnoty mieszkaniowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 grudnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz pozwanej 120 (stodwadzieścia) zł
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] – po rozpoznaniu apelacji obu stron – zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K., którym uchylono uchwały pozwanej wspólnoty mieszkaniowej z dnia 29 marca 2012 r. nr [...], nr [X] i [Y] oraz oddalono powództw w pozostałym zakresie, w ten sposób, że oddalił powództwo w zakresie wymienionych uchwał i orzekł o kosztach procesu, oddalił apelację powoda w całości i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Zaskarżając wyrok w całości, pełnomocnik powoda wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurisprudencki (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sądzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia

wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołując się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążącymi Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie zachodzi wskazana we wniosku przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Odwołanie się do przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02 (niepubl.) – wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie.

Rozumianej w wyżej przedstawiony sposób przesłance nie odpowiadają podniesione przez skarżącego kwestia dotycząca dopuszczalności stosowania do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi (art. 33 § 1 k.c.) w drodze analogii przepisu art. 103 k.c. i rozliczania kosztów remontów łodzi stanowiącej część składową mieszkania. Przede wszystkim przytoczone kwestie

nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem – co wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku – Sąd nie stosował w sprawie art. 103 k.c. i ustalił, że w umowach o ustanowieniu odrębnej własności lokali łódzie, ze względu na charakter budynku, nie zostały zaliczone do części składowych mieszkania. W orzecznictwie wyjaśniono natomiast, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia jedynie takie zagadnienie prawne lub potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, które są niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2001 r., I PKN 33/01, OSNP, nr 9, poz. 28, i z dnia 4 lipca 2003 r., III CK 120/03, nie publ.).

Nie zachodzi także przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na nieważność postępowania spowodowana brakiem organu pozwanej w postaci zarządu (art. 379 pkt 2 k.p.c.). W judykaturze przyjmuje się, że ze względu na charakter skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia orzeczeń sądu drugiej instancji, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania w ramach bezpośredniej kontroli kasacyjnej, czy postępowanie przed sądem pierwszej instancji jest dotknięte nieważnością postępowania. Takie badanie – mające jednak charakter pośredni – byłoby natomiast możliwe, gdyby skarżący zarzucił w ramach drugiej podstawy kasacyjnej obrazę art. 386 § 2 k.p.c. przez nieuwzględnienie nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 81, z dnia 12 maja 1998 r., UKN 36/98, OSNP 1999, nr 9, poz. 314, z dnia 14 grudnia 2001 r., V CKN 556/00, niepubl.). Nie ulega wątpliwości, że skarga kasacyjna powoda nie zawiera zarzutu naruszenia art. 386 § 2 k.p.c. Nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji znajduje się zatem poza granicami zaskarżenia i nie podlega kontroli kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Nie ma natomiast podstaw do przyjęcia, aby nieważnością postępowania było dotknięte postępowanie przed Sądem drugiej instancji, zwłaszcza spowodowaną przyczyną wskazaną przez skarżącego.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

[1.0]